

เทศกาลวันเอดส์โลก 28-29 พฤศจิกายน 2552

สิทธิทางเพศ สิทธิด้านเอดส์ คือ สิทธิมนุษยชน

เคารพ เข้าใจ ปลอดภัย เป็นสุข

สิทธิมนุษยชน

คือสิทธิที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เป็นสิทธิในการดำรงชีวิตอย่างสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ด้วยความเสมอภาค เท่าเทียม

สิทธิทางเพศ

คนเกือบทุกคนมีอวัยวะเพศติดตัวมาแต่เกิด แต่ความเป็นเพศ...ความรู้สึก นึกคิด ทัศนคติ ธรรมเนียมทางเพศของแต่ละคนอาจไม่ตรงกับอวัยวะเพศได้ เนื่องจาก(เพศสภาพ:gender) ความเป็นหญิง ความเป็นชาย และเพศวิถี(sexuality) เป็นสิ่งที่สร้างขึ้น โดยวัฒนธรรม ความเชื่อ และถูกควบคุมโดยสถาบันทางสังคม ที่สามารถพัฒนาเปลี่ยนแปลงได้ ในสังคมนี้ จึงเป็นสังคมที่มี ความสัมพันธ์ และธรรมเนียมทางเพศซึ่งมีความแตกต่างหลากหลาย

สิทธิทางเพศจึงเป็นสิทธิพื้นฐานของมนุษย์ เป็นเสรีภาพในการตัดสินใจเกี่ยวกับเพศ เกี่ยวกับความพึงพอใจทางเพศและ บทบาทหน้าที่ทางเพศ ของตนเอง ที่สมควรได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม

คนทุกคนต้องมีสิทธิได้รับการศึกษาเรียนรู้เรื่องเพศ, สิทธิที่จะได้รับการสุขภาพทางเพศ ,บริการด้านอนามัยเจริญพันธุ์ และได้รับการปกป้องคุ้มครองให้มีความสัมพันธ์ทางเพศที่ปราศจากความรุนแรง มีความสุข และปลอดภัย

นั่นคือทุกคน ทุกเพศสภาพ บนเพศวิถีที่แตกต่าง ต้องได้รับ สิทธิที่กล่าวมาข้างต้นอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

สิทธิด้านเอดส์

การมีเชื้อเอชไอวีอยู่ในร่างกาย เป็นโรคเรื้อรังประเภทหนึ่ง ที่มนุษย์ทุกเพศมีโอกาสได้รับเชื้อไวรัสนี้จากการมีเพศสัมพันธ์หรือการใช้เข็มฉีดยาเสพติด ร่วมกับผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ติดเชื้อเอชไอวีเป็นมนุษย์ที่ต้องได้รับการคุ้มครองสิทธิเช่นผู้ป่วยอื่นๆ การกีดกัน การตีตรา การเลือกปฏิบัติ อันเนื่องมาจากเพศ เพศสภาพ เพศวิถี ของผู้ติดเชื้อเอชไอวี ถือเป็น การละเมิดสิทธิมนุษยชน

การป้องกันการระบาดของเชื้อเอชไอวี ที่ดี คือ การคุ้มครองสิทธิทางเพศ สิทธิด้านเอดส์

เพศหญิงถูกกฎหมาย กติกาของสังคม กำหนดกำกับด้วยเพศสภาพว่าเป็นเพศที่ไม่ควรพูดคุยเรื่องเพศ ไม่ควรแสดงออกว่าสนใจต้องการเรียนรู้ในเรื่องเพศ ต้องรักษานวลสงวนตัว ทำให้เพศหญิงได้รับเชื้อเอชไอวีจากการมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก คนที่ไว้ใจ คนที่เป็นคู่ชีวิต

เพศชายถูก กฎ กติกา ของสังคม กำกับให้เป็นเพศที่ต้องเป็นผู้นำ ผู้รับภาระ เป็นผู้ที่ต้องรู้ในเรื่องเพศ ทั้งที่หลายครั้งเป็นความรู้ ความเชื่อที่ผิดๆเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ การไม่ได้รับการเรียนรู้ว่าทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการสร้างสัมพันธ์ทางเพศ ทำให้ละเลยการคุ้มครองสิทธิผู้หญิง หรือ คู่รักทุกเพศของตน

คนที่เป็นผู้ใหญ่ มีความคิด ความเชื่อว่าเรื่องเพศของวัยรุ่นเป็นเรื่องที่ไม่ควรเรียนรู้ก่อนวัยอันควร ส่งผลให้ไม่มีการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว หรือในชุมชน ไม่มีพื้นที่ปลอดภัยให้เยาวชนได้ทำความเข้าใจเนื้อตัวร่างกาย อารมณ์ความรู้สึก ตัวตนและอัตลักษณ์ทางเพศที่พึงประสงค์ของตน การบังคับให้ต้องแสดงบทบาททางเพศตามลักษณะเพศธรรมชาติ การไม่เปิดโอกาสให้ค้นหาความต้องการ ความพึงพอใจทางเพศของแต่ละคน

คนที่มีอัตลักษณ์ จินตนาการ การแสดงออก อารมณ์ความรู้สึก การดำเนินวิถีชีวิตทางเพศ (sexuality) ที่หลากหลาย สั้นไหล คนที่เลือกจะมีสัมพันธ์ภาพทางเพศกับคนเพศเดียวกัน (homosexual) ทั้งนี้ สังคมไม่เปิดพื้นที่ให้คนเหล่านี้ได้มีที่ยืนอย่างสมศักดิ์ศรี โดยไม่ถูกประณามและแบ่งแยกกีดกัน

ระบบบริการสุขภาพอนามัยเจริญพันธุ์ ที่หญิงไม่มีอำนาจจัดการเรื่องการตั้งท้อง ความถี่ห่างของการตั้งท้อง การมีลูก หรือการทำแท้งเมื่อไม่พร้อมของการท้องครั้งนั้น

การอธิบายเรื่องครอบครัวแบบประเพณี ครอบครัวที่ดีที่สมบูรณ์ ต้องมีพ่อ แม่ ลูก ซึ่งส่งผลให้ชีวิตครอบครัวต้องมีลูกทั้งหญิงและชาย ทำให้ชีวิตครอบครัวถูกกติกาของสังคมบีบบังคับเรื่องการมีลูก แต่เมื่อเป็นผู้ตัดสินใจเอชไอวีที่มีชีวิตคู่ กติกาทางสังคมกับเปลี่ยนและคิดอีกอย่าง จึงถูกกำกับเรื่องการไม่ให้มีลูก เพราะจะทำให้แพร่เชื้อได้ หรือต้องบอกผลเลือดต่อคู่

กรณีดังกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นความหลากหลายในเรื่องเพศ ปัญหาที่เกิดจากการกำกับเรื่องเพศแบบชายหญิง การมีเพศสัมพันธ์แบบต่างเพศ(heterosexual)เท่านั้น การไม่ให้ออกสาสมุขย์แต่ละคนได้ตัดสินใจในตัวตนทางเพศที่นอกเหนือจากเพศหญิง ชาย ส่งผลต่ออำนาจทางเพศที่ไม่เสมอภาค ไม่เคารพสิทธิ ทำให้มีคนที่ได้รับการตีตราทางเพศ การละเมิดสิทธิทางเพศ และการได้รับเชื้อเอชไอวีเมื่อไรซึ่งอำนาจต่อรอง อำนาจการเลือก การตัดสินใจเรื่องเพศของตนเอง

การส่งเสริมให้มีการสื่อสารเรื่องสิทธิทางเพศเป็นการเสริมสร้างศักยภาพในการเข้าใจตัวเอง เข้าใจสาเหตุของการครอบงำเรื่องเพศสภาพโดยสังคม ความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณี และการเชื่อมโยงวิถีชีวิตทางเพศที่เลือกได้ของแต่ละคน ที่สำคัญนี่เป็นการท้าทายสังคมให้เปิดกว้างในการพูดคุยสื่อสารเรื่องเพศเพื่อตระหนักในเรื่อง สิทธิทางเพศของทุกคน การเปิดให้มีความปลอดภัยใน

การมีชีวิตทางเพศที่หลากหลาย แต่สามารถเข้าถึงเครื่องมือในการป้องกันทางเพศได้อย่างเสมอภาค การทำให้เรื่องการเมืองอยู่ของความหลากหลายทางเพศเป็นเรื่องปกติ จึงเป็นทางรอดของสังคมที่จะอยู่รวมกันอย่างไร....

เคารพ	ความเป็นมนุษย์ของทุกเพศ ทุกวัย ทุกชนชั้น
เข้าใจ	ความแตกต่างหลากหลายทางเพศ เพศสภาพ และวิถีทางเพศ
ปลอดภัย	เปิดพื้นที่ปลอดภัยในการเรียนรู้เรื่องเพศ สื่อสาร และเสริมสร้างเพศสัมพันธ์ที่เสมอภาค เท่าเทียม
เป็นสุข	มั่นใจ ในเพศที่ตนเลือก ในวิถีชีวิตทางเพศที่ปลอดภัย มีความสุขกับตัวตนทางเพศ

ข้อเสนอทางนโยบาย

- ๑) รัฐเร่งดำเนินการให้มีการออกกฎหมายเพื่อรับรองสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์ ของทุกเพศ โดยเฉพาะคนที่มีอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลายจากความเป็นหญิง เป็นชาย และการคุ้มครองสิทธิเกี่ยวกับการเข้าถึงเครื่องมือคุมกำเนิดของทุกเพศ ทุกวัย อำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับเนื้อตัวร่างกายของผู้หญิงเรื่องการตัดสินใจมีลูก ความถี่ห่าง การยุติการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม รวมถึงการกำกับให้บริการสุขภาพทางเพศที่เป็นบริการที่เป็นมิตรกับทุกเพศ ทุกวัย
- ๒) รัฐเร่งดำเนินการสร้างคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อรณรงค์ทางสังคมเรื่อง ความเท่าเทียมทางเพศ การเข้าใจและเคารพความแตกต่างหลากหลายทางเพศ เพศสภาพ และเพศวิถี เพื่อลดความรุนแรงทางเพศ การคุ้มครองสิทธิทางเพศ เพื่อนำไปสู่การมีสิทธิในการคุ้มครองให้ชีวิตทางเพศทุกวิถีมีความสุขและปลอดภัย
- ๓) รัฐต้องดำเนินการให้มีการดำเนินการเรื่องเพศศึกษาอย่างจริงจังในสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการ เตรียมครูผู้สอนให้มีความเข้าใจเรื่อง สิทธิทางเพศ ของเยาวชน การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเยาวชน เข้าใจความหลากหลายทางเพศ เพศวิถี รสนิยมทางเพศของมนุษย์ที่เป็นเยาวชน เพื่อให้หลักสูตรเพศศึกษาเกิดมรรคเกิดผลอย่างแท้จริง

.....